Civillieta Nr.C12114219
Lietas arhīva Nr. C-1142-19/16
ECLI:LV:DAUT:2019:0524.C12114219.2.S

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
2019.gada 24.maijā, Krāslavā

Daugavpils tiesas
tiesnese G.Kusiņa
ar tiesas sēdes sekretāri I.Galilejevu
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. B/ prasība pret apdrošināšanas akciju sabiedrību "BTA Baltic Insurance Company" par kompensācijas piedziņu par morālo kaitējumu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

2019.gada 26.februārī prasītāja /pers. B/ iesniedza tiesā prasību pret apdrošināšanas akciju sabiedrību "BTA Baltic Insurance Company" par kompensācijas piedziņu par morālo kaitējumu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2018.gada 13.februāri plkst.15.00 prasītājai kā gājējai, ejot pa gājēju pāreju A.Pumpura un Arodu ielas krustojumā, Daugavpilī, uzbrauca automašīna FIAT DUCATO, kuru vadīja automašīnas vadītājs /pers. F/. Par šo ceļu satiksmes negadījumu tika uzsākts kriminālprocess Nr.11181030318. Persona, pret kuru uzsākts kriminālprocess - /pers. F/, savu vainu atzina pilnībā un apmaksāja prasītājai ārstniecības izdevumus. Ceļu satiksmes negadījuma rezultātā prasītājai kā cietušajai tika nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi, kas izraisījuši ilgstošu veselības traucējumu uz laiku virs 21 dienas.

/pers. F/ nodarītajā bija saskatāms mazāk smaga noziedzīga nodarījuma sastāvs, kas paredzēts Krimināllikuma 260.panta l.[1]daļā, un, ievērojot, ka prasītāja kā cietušā noslēdza ar vainīgo personu izlīgumu, pamatojoties uz Krimināllikuma 58.panta otro daļu, Kriminālprocesa likuma 379.panta 2.punktu, 401.panta pirmās daļas 3.punktu, 398.pantu, ar 2018.gada 7.maija lēmumu kriminālprocess tika izbeigts, atbrīvojot personu no kriminālatbildības.

2018.gada 10.maijā prasītāja iesniedza iesniegumu AAS "BTA Baltic Insurance Company" par ceļu satiksmes negadījumā nodarīto nemateriālo zaudējumu atlīdzināšanu, pamatojot savu iesniegumu ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.340 "Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem", Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atlīdzības obligātās apdrošināšanas likuma 19.panta trešo daļu. Ar 2018.gada 18.maija lēmumu atbildētājs atteicās izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, pamatojot to ar noslēgto izlīgumu starp prasītāju un /pers. F/. 2018.gada 8.jūnijā prasītāja atkārtoti vērsās pie atbildētāja ar iesniegumu par nodarītā nemateriālā zaudējuma atlīdzināšanu, taču atbildētājs atkārtoti noraidīja prasītājas iesniegumu.

2018.gada 6.jūlijā prasītāja vērsās ar iesniegumu Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojā ar lūgumu izvērtēt divus prasītājas iesniegumus un atbildētāja atteikumus izmaksāt atlīdzību par nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem. Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs secināja, ka atbildētāja 2018.gada 18.maija lēmums par atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību par nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem uzskatāms par nepamatotu.

Prasītāja uzskata atbildētāja 2018.gada 18.maija lēmumu par nelikumīgu.

Materiālo zaudējumu ceļu satiksmes negadījuma izraisītājs prasītājai labprātīgi atlīdzināja. Noslēdzot ar šo personu izlīgumu, prasītāja nekādā veidā neatrunāju savas tiesības un neatteicās no savām tiesībām saņemt vai nesaņemt apdrošināšanas atlīdzību OCTA ietvaros. Kriminālprocesa ietvaros tika konstatēti civiltiesiskās atbildības priekšnoteikumi, t.i., gan materiālo gan nemateriālo zaudējumu esamība, prettiesiska rīcība (ceļu satiksmi regulējošo normatīvo aktu pārkāpums) un cēloniskais sakars. Visi minētie priekšnoteikumi atspoguļoti lēmumā par kriminālprocesa izbeigšanu. Atbildētājam saskaņā ar Obligātās civiltiesiskās apdrošināšanas likuma 3.panta pirmo daļu bija pienākums izmaksāt prasītājai apdrošināšanas atlīdzību.

Lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai atlīdzību par nemateriālo kaitējumu 6579 *euro* apmērā. Prasības summa aprēķināta, pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 19.panta otro daļu un 2014.gada 17.jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr.340 "Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem".

Atbildētāja iesniedza tiesā rakstveida paskaidrojumu, kur norādīja, ka atbildētāja uzskata prasītājas prasību par pilnībā nepamatotu un noraidāmu.

Eiropas Savienības Tiesa, kuras nolēmumi Latvijas tiesām ir obligāti jāievēro, vairākkārtīgi ir secinājusi, ka apdrošināšanas darījumu raksturo apdrošinātāja pienākums, iepriekš iekasējot prēmiju, apdrošinātajai personai, ja ir iestājies apdrošināšanas gadījums, sniegt pakalpojumus, par kuriem ir panākta vienošanās, noslēdzot līgumu (EST spriedumi C349/96 17.punkts, C240/99 37.punkts un tieši par sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu lietā C556/13 28.punkts).

Prasītāja nepareizi uzskata, ka ar kompensāciju kriminālprocesā nav atlīdzināts viss kaitējums, un prasītājai ir tiesības prasīt tā atlīdzināšanu Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā. Tas neatbilst Civilprocesa likuma 7.pantam, kurā ir paredzēts, ka saskaņā ar Civilprocesa likumu ir iespējams celt tikai tādas prasības, kas nav izspriestas kriminālprocesā. Šajā gadījumā jautājums par morālā kaitējuma kompensāciju jau ir atrisināts ar spēkā stājušos izlīgumu un ar lēmumu par kriminālprocesa izbeigšanu sakarā ar izlīguma noslēgšanu, to skatīt atkārtoti civilprocesā nav nekāda pamata. Ņemot vērā, ka kriminālprocess, kurā ir noslēgts izlīgums ar zaudējumu nodarītāju, ir izbeigts uz izlīguma pamata, visas prasības, kas ir noregulētas ar izlīgumu, nevar tikt celtas atkārtoti Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā. Saskaņā ar prasītājas noslēgto izlīgumu prasītājai nepastāv nekādas pretenzijas pret zaudējumu nodarītāju. Ņemot vērā Krimināllikuma 58.panta otrajā daļā paredzēto, ka izlīguma nosacījums ir zaudējumu nodarītāja zaudējumu atlīdzināšana vai pilnīga ar noziedzīgo nodarījumu izdarītā kaitējuma novēršana, viennozīmīgi secināms, ka ar izlīguma noslēgšanu nepārprotami tika liegtas jebkādas turpmākas prasības pret zaudējumu nodarītāju. Atbildētājam kā zaudējumu nodarītāja civiltiesiskās atbildības apdrošinātājam nav pamata veikt maksājumus prasītājai, jo prasības pret zaudējumu nodarītāju, par kurām var prasīt zaudējumu atlīdzināšanu uz apdrošināšanas līguma pamata, nepastāv sakarā ar izlīguma noslēgšanu. Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likums paredz arī gadījumus, kad pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas var pastāvēt regresa tiesības pret zaudējumu nodarītāju, kas paredzētas minētā likuma 41.pantā. Interpretējot sistēmiski Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.pantu ar citām šī likuma normām, tai skaitā ar Krimināllikuma 58.panta otro daļu, ir pilnīgi skaidrs, ka izlīguma noslēgšanas gadījumā, ar kuru noregulētas visas cietušās personas prasības pret zaudējumu nodarītāju, nav iespējama apdrošināšanas atlīdzības izmaksa.

Prasītājas/pers. B/ pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāte Lilija Kalniņa tiesas sēdē uzturēja prasību pēc pieteikumā norādītajiem motīviem un pamatiem, lūdza prasību apmierināt pilnā apmērā. Norādīja, ka ceļu satiksmes negadījuma izraisītājs apmaksāja prasītājai ar ārstēšanos saistītos materiālos zaudējumus. Nemateriālie zaudējumi netika apmaksāti. Cietusī ar apsūdzēto noslēdza izlīgumu, jo viņai nebija pretenziju pret apsūdzēto, t.i., viņa nevēlējās, lai

persona tiek kriminālī sodīta. Uz izlīguma pamata kriminālprocess tika izbeigts, taču kriminālprocesa izbeigšana saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 379.panta pirmās daļas 2.punktu nozīmē kriminālprocesa izbeigšanu uz nereabilitējoša pamata, t.i., kriminālprocesā tika pierādīta apsūdzētā vaina mazāk smaga nozieguma izdarīšanā. Prasītāja, noslēdzot izlīgumu, neatteicās no nemateriālā kaitējuma atlīdzības saņemšanas uz likuma pamata. Morālā kaitējuma esamība dod pamatu vērsties pie apdrošinātāja, ja vainīgajai personai bija OCTA līgums, un nemateriālie zaudējumi atlīdzināmi neatkarīgi no izlīguma.

Atbildētāja pilnvarotais pārstāvis /pers. I/ tiesas sēdē prasību neatzina, atkārtoja rakstveida paskaidrojumā minētos argumentus, lūdza prasību noraidīt. Uzskata, ka, noslēdzot kriminālprocesa ietvaros izlīgumu ar ceļu satiksmes negadījuma izraisītāju, prasītāja atteicās no jebkādiem prasījumiem pret apsūdzēto, tāpēc apdrošinātājam, kas bija apdrošinājis apsūdzētā civiltiesisko atbildību, nav pamata izmaksāt apdrošinātā vietā nemateriālā kaitējuma atlīdzību.

Motīvu daļa

Tiesa, noklausoties prasītājas un atbildētāja pārstāvjus, pārbaudot un izvērtējot lietas materiālus, uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Lietā netiek apstrīdēts, ka 2018.gada 13.februāri plkst.15.00 prasītājai kā gājējai, ejot pa gājēju pāreju A.Pumpura un Arodu ielas krustojumā, Daugavpilī, uzbrauca automašīna FIAT DUCATO, kuru vadīja /pers. F/. Par šo ceļu satiksmes negadījumu pēc Krimināllikuma 260.panta pirmās prim daļas tika uzsākts kriminālprocess, kurā apsūdzētais /pers. F/ savu vainu atzina pilnībā un apmaksāja prasītājai ārstniecības izdevumus, morālā kaitējuma atlīdzība no apsūdzētā netika prasīta. 2018.gada 3.maijā cietusī /pers. B/ un apsūdzētais /pers. F/ parakstīja paziņojumu par izlīgumu, un ar 2018.gada 7.maija lēmumu kriminālprocess tika izbeigts, atbrīvojot /pers. F/ no krimināatbildības kā personu, kura izdarījusi mazāk smagu noziegumu, bet kurai ir izlīgums ar cietušo, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 379.panta pirmās daļas 2.punktu.

Saskaņā ar lietā iesniegto Valsts tiesu medicīnas centra Ekspertīzes un izpētes departamenta Latgales reģionālās nodaļas eksperta atzinumu Nr.93 ceļu satiksmes negadījuma rezultātā prasītājai kā cietušajai tika nodarīti miesas bojājumi: kreisā sāna hematoma, kreisās 5.ribas lūzums pa priekšējo paduses līniju, jostas daļas kreisās puses hematoma, kreisā apakšdelma sasitums ar hematomu, kreisā elkoņa locītavas sasitums ar sisto brūci, labā ceļa locītavas nobrāzums, sista brūce, labā apakšstilba hematoma, nobrāzumi. Augstāk norādītie miesas bojājumi pēc sava rakstura kopumā pieskaitāmi vidēja smaguma miesas bojājumiem, kas izraisījuši ilgstošu veselības traucējumu uz laiku virs 21 dienas.

Prasītāja vairākkārt (2018.gada 10.maijā, 2018.gada 8.jūnijā, 2018.gada 14.augustā) vērsās pie atbildētājas ar lūgumu izmaksāt viņai nemateriālā zaudējuma atlīdzību, bet viņai tika atteikts, ko apstiprina lietā iesniegtās 2018.gada 18.maija, 2018.gada 27.jūnija, 2018.gada 27.augusta atbildes uz iesniegumiem.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas AAS "BTA Baltic Insurance Company" sakarā ar ceļu satiksmes negadījumā gūtām traumām, kas izraisījušas sāpes un garīgas ciešanas, radušos nemateriālos zaudējumus (morālā kaitējuma kompensāciju) 6579 *euro* apmērā.

Atbildētāja lietā nav apstrīdējusi, ka ceļu satiksmes negadījuma laikā /pers. F/ transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskā atbildība bija apdrošināta AAS "BTA Baltic Insurance Company", nav apstrīdējusi prasītājas nemateriālo zaudējumu esamību, ne arī to apmēru, bet apstrīdēja atbildētājas pienākumu izmaksāt prasītājai nemateriālo zaudējumu kompensāciju sakarā ar ceļu satiksmes negadījuma laikā /pers. F/ prasītājai nodarītajām traumām.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma (turpmāk arī – OCTA) 19.panta otro un trešo daļu (redakcijā, kas bija spēkā ceļu satiksmes negadījuma brīdī) ceļu satiksmes negadījumā personai nodarītie nemateriālie zaudējumi ir zaudējumi, kas saistīti ar sāpēm un garīgām ciešanām sakarā ar: 1) cietušās personas fizisku traumu; 2) cietušās personas sakropļojumu, invaliditāti; 3) apgādnieka, apgādājamā vai laulātā nāvi; 4) apgādnieka, apgādājamā vai laulātā 1.grupas invaliditāti. Apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem materiālajiem un nemateriālajiem zaudējumiem nosaka Ministru kabinets.

2014.gada 17.jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr.340 "Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem" izdoti saskaņā ar OCTA likuma 19.panta trešo daļu, un nosaka OCTA apdrošināšanas atlīdzības apmēru, un tā aprēķināšanas kārtību par ceļu satiksmes negadījumā personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem.

OCTA likuma mērķis ir nodrošināt atbilstoša atlīdzinājuma saņemšanu no apdrošinātāja par nodarīto kaitējumu personām, kas cietušas ceļu satiksmes negadījumā. Personai nodarīto zaudējumu atlīdzināšana un to maksimālais apmērs iekļauts OCTA likuma 15.pantā. Transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātajai apdrošināšanai ir jāsedz atlīdzība arī par nemateriālajiem zaudējumiem atbilstoši valsts tiesību aktiem. Jēdzienā "miesas bojājumi" ietilpst jebkāds kaitējums, ciktāl šāda kaitējuma atlīdzinājums ir paredzēts kā daļa no apdrošinātās personas civiltiesiskās atbildības saskaņā ar tās valsts nacionālajām tiesībām, kas ir piemērojams konkrētajā strīdā un kas ir fiziska ievainojama rezultāts, tas ir, ietveramas gan fiziskas, gan garīgas ciešanas *(sk. Eiropas Savienības tiesas 2014.gada 23.janvāra spriedums lietā Nr.C-371/12 Enrico Petillo, Carlo Petillo 34.punkts)*.

2014.gada 17.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.340 "Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem" 3.punktā noteikts, ka, aprēķinot apdrošināšanas atlīdzības apmēru katrā konkrētā gadījumā, apdrošinātājs vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs ievēro šo noteikumu pielikumā norādītās prasības. Minētā pielikuma 1.punktā noteikts, ka apdrošināšanas atlīdzību cietušajai personai par tās sāpēm un garīgajām ciešanām fiziskas traumas dēļ nosaka, pieņemot, ka nemateriālie zaudējumi šai personai ir nodarīti apmērā, kurš aprēķināms, izmantojot šādu formulu: $A = B + (P_1 \times C + P_2 \times C + ... + P_n \times C)$, kur A – kopējais apdrošināšanas atlīdzības apmērs par cietušās personas fizisku traumu (*euro*); B – minimālo mēneša darba algu summa, kas noteikta atbilstoši šā pielikuma 2.punktam; $P_1$ ... $P_n$ – katram miesas bojājumam piemērojamais koeficients procentos atbilstoši šā pielikuma 3.nodaļai; C – bāzes koeficients (10 minimālo mēneša darba algu (ceļu satiksmes negadījuma brīdī 430 *euro*) apmērā). 2.2. apakšpunktā noteikts, ka minimālo mēneša darba algu summu atbilstoši miesas bojājumu smaguma pakāpei (B) nosaka - ja cietušajai personai ir vidēja smaguma miesas bojājumi, pieņem, ka tā ir 15 minimālo mēneša darba algu apmērā. Atbilstoši šā pielikuma 3.nodaļai ribas lūzumam piemērojamais koeficients - 3%.

Pārbaudot prasītājas nemateriālā zaudējuma aprēķinu, tiesa secina, ka tie veikti atbilstoši Ministru kabineta noteikumos norādītajai formulai un sastāda 6579 *euro*. Minēto aprēķinu pareizību ir apstiprinājusi arī biedrība "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" 2019.gada 8.marta atbildē uz tiesas pieprasījumu. Nav apšaubāms fakts, ka ceļu satiksmes negadījuma rezultātā gūto traumu dēļ prasītājai tika nodarītas sāpes un garīgas ciešanas, kas dod pamatu saņemt aprēķināto nemateriālo zaudējumu atlīdzību.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas Nr.2009/103/EK (2009.gada 16.septembris) "Par civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu saistībā ar mehānisko transportlīdzekļu izmantošanu un kontroli saistībā ar pienākumu apdrošināt šādu atbildību" 18.pantu dalībvalstis nodrošina, ka pusēm, kas cietušas 3.pantā minētā apdrošināta transportlīdzekļa izraisītā negadījumā, ir tiesības izvirzīt tiešu prasību pret apdrošināšanas sabiedrību, kas sedz atbildīgās personas civiltiesisko atbildību.

2015.gada tiesu prakses apkopojumā "Augstākās tiesas civillietu departamenta prakse sauszemes transportlīdzekļu vadītāju civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas (OCTA) lietās" norādīts, ka no OCTA sistēmas funkcionēšanas viedokļa un Ceļu satiksmes likuma 44.panta piektās daļas noteikumiem kopsakarā ar OCTA likuma 18.pantu ir saprotams, ka cietušā vēršanās pret atbildīgo transportlīdzekļa vadītāju iespējama vien izņēmuma gadījumos. Šādā izpratnē OCTA sistēmas būtību ir raksturojis Civillietu departaments lietā Nr.SKC-37/2014, norādot uz to, ka, "ja transportlīdzekļa īpašnieka vai tiesīgā lietotāja civiltiesiskā atbildība ir apdrošināta [..], tad, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, nevis šīm personām, bet apdrošinātājam, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, saskaņā ar apdrošinātāja atbildības limitu jāatlīdzina šajā likumā noteiktajā kārtībā novērtētos zaudējumus, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarīti trešajai personai".[1] Līdz ar to, kā norādīja Civillietu departaments šajā lietā (un ko apstiprināja vēlākajā praksē lietā Nr. SKC-0046-14 ar atsauci uz minēto lietu[2]), "tiesības prasīt zaudējumu atlīdzību no transportlīdzekļa īpašnieka vai tiesīgā lietotāja, kura civiltiesiskā atbildība ir apdrošināta, rodas tad, ja zaudējumi nav atlīdzināmi saskaņā ar [OCTA] likumu vai tie pārsniedz noteikto apdrošinātāja atbildības limitu" (skat. http://www.at.gov.lv/lv/judikatura/tiesu-prakses-apkopojumi/civiltiesibas).

Netika apstrīdēts, ka ceļu satiksmes negadījumu izraisījušās personas civiltiesiskā atbildība bija apdrošināta, prasītājas /pers. B/ pieteiktais nemantiskais zaudējums nav uzskatāms par neatlīdzināmu, un tas nepārsniedz apdrošinātāja atbildības limitu, kas noteikts OCTA likuma 15.pantā. Līdz ar to prasītājas vēršanās pie ceļu satiksmes izraisītāja par nemantiska zaudējuma atlīdzību kriminālprocesa ietvaros līdz izlīguma noslēgšanai, nevēršoties pie apdrošinātāja, iespēja ir visai apšaubāma.

Tiesa uzskata, ka prasītāja ir pamatoti vērsusies pie atbildētājas, kā ceļu satiksmes negadījumā vainīgās personas civiltiesiskās atbildības apdrošinātāja,

par nemateriālā zaudējuma atlīdzības izmaksu.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 35.pantā norādīto gadījumu, kad zaudējumi netiek atlīdzināti, uzskaitījums ir izsmeļošs un nav paplašināms, līdz ar to atbildētājai nebija likumīga pamata atteikt izmaksāt prasītājai nemantiskā zaudējuma kompensāciju, kas pieteikta, pamatojoties uz OCTA likumu.

Atbildētāja uzskata, ka atlīdzība prasītājai nepienākas, jo viņa kriminālprocesa ietvaros ar ceļu satiksmes negadījuma izraisītāju ir noslēgusi izlīgumu un tādā veidā apliecinājusi, ka viņai nav nekādu pretenziju pret šo personu, kas nozīmē, ka atbildētājai nekas nav jākompensē.

Šādam viedoklim tiesa nepiekrīt. Lietā ir iesniegts 2018.gada 27.jūlija biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja" atzinums par apdrošināšanas akciju sabiedrības "BTA Baltic Insurance Company" atteikumu izmaksāt /pers. B/ nemateriālos zaudējumus sakarā ar ceļu satiksmes negadījumā gūto kaitējumu, kur secināts, ka AAS "BTA Baltic Insurance Company" lēmums par atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību par nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem uzskatāms par nepamatotu. Tiesa piekrīt biroja viedoklim, ka prasītāja kriminālprocesa ietvaros ir parakstījusi izlīgumu ar apsūdzēto, kas ir standarta veidlapa, bet ar to viņa nav atteikusies no apdrošināšanas atlīdzības OCTA ietvaros. Krimināllikuma 58.panta otrajā daļā, uz ko atsaucas atbildētāja, ir norādīts, ka personu var atbrīvot no kriminālatbildības mazāk smaga nozieguma gadījumā, ja ir izlīgums ar cietušo un persona atlīdzinājusi nodarīto zaudējumu. Kriminālprocesa ietvaros apsūdzētais atlīdzināja cietušajai tajā laikā esošos ar ārstēšanos saistītos materiālos zaudējumus, tāpēc, noslēdzot izlīgumu, tika atbrīvots no kriminālatbildības, bet tas nav pamats uzskatīt, ka prasītāja pēc izlīguma noslēgšanas nevar pieprasīt nemantisko zaudējumu kompensāciju no apdrošinātāja.

Jau minētajā 2015.gada tiesu prakses apkopojumā ir norādīts, ka "situācijā, ja starp cietušo un aizdomās turēto krimināllietā ir noslēgts izlīgums, saskaņā ar kuru cietušajam ir izmaksāta atlīdzība, tad tiesām, izskatot strīdu starp cietušo un apdrošinātāju par apdrošināšanas atlīdzības piedziņu, ir jāvērtē jau kriminālprocesā izmaksātās atlīdzības raksturs, lai tiktu ievērots zaudējumu atlīdzināšanas (kompensācijas) princips" (*skat. Augstākās tiesas civillietu departamenta prakse sauszemes transportlīdzekļu vadītāju civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas (OCTA) lietās*. http://www.at.gov.lv/lv/judikatura/tiesu-prakses-apkopojumi/civiltiesibas).

No minētā secināms, ka izlīgums nav pamats atteikt izmaksāt cietušajam nemantiskā zaudējuma kompensāciju, vienīgi jāievēro kriminālprocesa ietvaros saņemtās kompensācijas, ja tāda ir bijusi, apmērs. /pers. B/ nav saņēmusi kriminālprocesa ietvaros nemantiskā zaudējuma atlīdzību, līdz ar to apdrošinātājam ir pamats izmaksāt viņai pienākošos kompensāciju par nemateriālo zaudējumu pilnā apmērā.

Arī Latgales apgabaltiesa 2017.gada 6.martā, izskatot civillietu C26153615 prasībā pret AAS "BTA Baltic Insurance Company" par apdrošināšanas atlīdzības piedziņu, kur prasītājs kriminālprocesa izskatīšanas gaitā bija noslēdzis izlīgumu ar ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā vainīgo personu, neuzskatīja cietušā un apsūdzētā noslēgto izlīgumu par šķērsli tam, lai cietušais varētu saņemt nemantiskā zaudējuma atlīdzību no apdrošinātāja uz OCTA likuma pamata.

Prasītājas/pers. B/ prasības mērķis ir saņemt no atbildētājas AAS "BTA Baltic Insurance Company" atlīdzinājumu par nemateriālajiem zaudējumiem. Tiesas ieskatā, prasītājai ir tiesības saņemt atlīdzību par ceļu satiksmes negadījumā nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem, pamatojoties uz 2014.gada 17.jūnija Ministru kabineta noteikumu Nr.340 "Noteikumi par apdrošināšanas atlīdzības apmēru un aprēķināšanas kārtību par personai nodarītajiem nemateriālajiem zaudējumiem" normām 6579 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.pantu no atbildētājas prasītājas labā ir jāpiedzen ar lietas vešanu saistītie izdevumi par advokāta pakalpojumiem 100 *euro* atbilstoši lietā iesniegtam maksājumu apliecinošam dokumentam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu no atbildētājas valsts labā jāpiedzen valsts nodeva 497,80 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2,07 *euro*.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 42., 97., 193.pantiem tiesa

nosprieda

Prasību apmierināt.

Piedzīt no apdrošināšanas akciju sabiedrības "BTA Baltic Insurance Company", reģistrācijas numurs 40103840140, /pers. B/, personas kods /personas kods/, labā nemateriālo zaudējumu atlīdzību 6579 *euro* (seši tūkstoši pieci simti septiņdesmit deviņi *euro*) un ar lietas vešanu saistītos izdevumus 100 *euro* (viens simts *euro*) apmērā, kopā 6679 *euro* (seši tūkstoši seši simti septiņdesmit deviņi *euro*), maksājumu veicot kontā Nr.LV97LATB0007250298863 AS Norvik Banka.

Piedzīt no apdrošināšanas akciju sabiedrības "BTA Baltic Insurance Company", reģistrācijas numurs 40103840140, valsts labā valsts nodevu 497,80 *euro* (četri simti deviņdesmit septiņi *euro* 80 centi), ieskaitot kontā: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, BIC kods TRELLV22, konts LV55TREL1060190911200, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,07 *euro* (divi *euro* 07 centi), ieskaitot kontā: Tiesu administrācija, Valsts kase, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22, konts LV51TREL2190458019000, norādot iemaksas mērķi: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C12114219.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2019.gada 24.maija, apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesai, sūdzību iesniedzot Daugavpils tiesā, Lāčplēša ielā 19, Krāslavā.

Tiesnese G.Kusiņa

---

[1] Civillietu departamenta 2014.gada 21.februāra spriedums lietā Nr. SKC-37/2014 (C10092110).

[2] Civillietu departamenta 2014.gada 28.februāra lēmums lietā Nr. SKC-46/2014 (C29525709).